International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2018; 4(2): 01-04
© 2018 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 01-02-2018
Accepted: 02-03-2018

ರಾಜು ಕೂಡಗಿ
ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ–೫೮೦೦೦೩
ಮೋಬೈಲ್ ನಂಬರ:
೯೦೦೮೬೨೬೧೬೭

Correspondence
ರಾಜು ಕೂಡಗಿ
ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಡಾ. ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ–೫೮೦೦೦೩
ಮೋಬೈಲ್ ನಂಬರ:
೯೦೦೮೬೨೬೧೬೭

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ರಾಜು ಕೂಡಗಿ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಕಾವ್ಯಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತವುಗಳಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬದುಕಿನ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಜ್ಞಾನವಸ್ತುವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ರಚಿತಗೊಂಡಿದ್ದು, ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಎಲ್ಲ ಗುಣ, ದೋಷಗಳು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗಿವೆ. ಕಳಸದಶಾಸನ, ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಬೇಲೂರಿನ ಶಾಸನ ಮುಂತಾದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಾಭಾಸ, ಶ್ಲೇಷ, ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.... ಕೆಲವು ಕವಿಗಳು ಶಾಸನದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವು ಸಂದಿದೆ. ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ಕಾವ್ಯಗುಣವು ಅಲಕ್ಷಿಸುವಂತಹುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಮುನ್ನವೇ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣದ ಶಾಸನಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು".[1]

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. "ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೫೦ರ ವರೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂತಿ ಎಂಬ ಕವಯತ್ರಿಯು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಭಿನವ ಪಂಪ ಅಥವಾ ನಾಗಚಂದ್ರನ ಸಮಕಾಲೀನಳಾಗಿದ್ದಳೆಂದು ಅವಳಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ಕಾವ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆದುವೆಂದೂ ಈಚಿನ ಗ್ರಂಥಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಱಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣಿತ ಮತಿಗಳ್' ಮತ್ತು ಮೂಗರುಮಱಿಪಲ್ಕಱಿವರ್ ವಿವೇಕಮಂ ಮಾತುಗಳಂ' ಎಂಬ ಶ್ರೀವಿಜಯನು ತನ್ನ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯು ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದು ಬಂದ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವಂತಹ ಹಾಡುಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. "ಗಂಡಸರ ಹಾಡುಗಳಷ್ಟೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಯತ್ರಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಎಣಿಸುವಷ್ಟು. ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಜ್ಞಾತ ಕವಯತ್ರಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಬೀಸುವ ಪದ, ಜೋಗುಳ ಪದ, ಮದುವೆಯ ಹಾಡು, ಸೋಬಾನೆಗಳು–ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳೇ ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆನೆ, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ." [2]

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ರಾಣಿಯರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಾ ಅಥವಾ ವಿಜ್ಜಿಕಾ ಹಾಗೂ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ವಿಜಯನಗರದ ಹಿರಿಯ ಕಂಪಣನ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಗಾದೇವಿ ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಚಾಳುಕ್ಯರ ವಂಶದ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ ರಾಜನ ಪತ್ನಿಯೂ, ಎರಡನೆಯ ಪುಲಕೇಶಿಯ

ಸೊಸೆಯೂ ಆದ ವಿಜಯಾ 'ಕೌಮುದಿ ಮಹೋತ್ಸವ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುವಳು. ವಿಜಯನಗರದ ಕಂಪಣನ ಪತ್ನಿ ಗಂಗಾದೇವಿಯು 'ಮಧುರಾ ವಿಜಯ' ಅಥವಾ 'ವೀರ ಕಂಪಣರಾಯ ಚರಿತೆ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕವಯತ್ರಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದವಳು ಕಂತಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು ೧೧೦೦ರಲ್ಲಿ ನಾಗಚಂದ್ರನ ಸಮಕಾಲೀನರಾದವರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಕಂತಿ' ಎಂಬ ಕವಿಯತ್ರಿಯ ಹೆಸರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. "ಕಂತಿ ಹಂಪನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ-ಉತ್ತರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. "ಸು.೯೦೦ರ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಮಿನಿರ್ಮಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಿಳೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವೀಣಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ನಾಗಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಂದಿಂಗೆಯಬೀಯ ಮಗಳ ಸಾಮಿನಿರ್ಮಡಿ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಶ್ರೀ" (ನಾಗಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಮತ್ತು ನಂದಿಂಗೆಯಬ್ಬೆಯ ಮಗಳು ಸಾಮಿನಿರ್ಮಡಿಯು ಸರ್ವಶಾಶ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ದಳು). ಈ ಶಾಸನವು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾರುಬೆಲೆ ಗ್ರಾಮದ ರಕ್ತಕೂಡಗೆ ಇನಾಮತೀ ಹೊಲದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ" [3]

ಹಳಗನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯ ಸತ್ವವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಮುನ್ನೆಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕವಯತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಚೆ.ರಾ ಚೆಲ್ಲಮ್ಮ(ಕಾಲ-೧೮೫೦-೧೯೧೧), ರಾಧಮ್ಮ(ನೆಲ್ಲಿಕಾರು ಜೈನ ಮಹಿಳೆ, ಕಾಲ-೧೯೦೨-೧೯೨೦) ಇವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ರಾಧಮ್ಮಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯವಳು 'ನೆಲ್ಲಿಕಾರು ಜೈನ ಮಹಿಳೆ' ಎಂಬುದು ಇವರ ಕಾವ್ಯ ನಾಮ, ಭಕ್ತಿಯೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ಥಾಯಿ ಆಗದೆ. ಇವಳ ಮೊದಲ ಕೃತಿ 'ಅನಂತಮತಿ ಚರಿತೆ'ಯನ್ನು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಉಮೇದಿನಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ.

ಹಳಗನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂತಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದರೆ ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕವಯತ್ರಿ, ಮೊದಲ ವಚನಕಾರ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದವಳು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯಳು. ಹನ್ನೆರಡನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ 'ಅನುಭವ ಮಂಟಪ' ಎಂಬ ಶರಣರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಶರಣೆಯಾಗಿ, ವಚನಕಾರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಹೆಸರು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯದು. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ (ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ), ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮ (ಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ), ಅಕ್ಕಮ್ಮ(ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗ), ಅಮುಗೆ ರಾಯಮ್ಮ (ಅಮುಗೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ), ಆಗಮ ಮೋಹಿನಿ (ಎನ್ನಾಗಮ ಮೋಹಿನೀ ಅಣ್ಣ ಮಡಿವಾಳಯ್ಯ), ಕದಿರ ಕಾಯಕದ ಕಾಳವ್ವ (ಗುಮ್ಮೇಶ್ವರ), ಕದಿರ ರೆಮ್ಮವ್ವೆ (ಕದಿರ ರೆಮ್ಮೆಯೊಡೆಯ ಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ), ಕಾಲಕಣ್ಣಿ ಕಾಮಮ್ಮ (ನಿರ್ಭೀತಿ ನಿಜಲಿಂಗ), ಕಾಳವ್ವೆ (ಬಾಚಿಕಾಯಕದವಳು – ಕರ್ಮಹರ ಕಾಳೇಶ್ವರ), ಕಾಳವ್ವೆ (ಭೀಮೇಶ್ವರ), ಕಾಳವ್ವೆ (ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಯ ಪತ್ನಿ – ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಗಳರಸ), ಕೇತಲದೇವಿ (ಕುಂಭೇಶ್ವರ), ಕೊಟ್ಟಣದ ಸೋಮಮ್ಮ (ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರ), ಗಂಗಮ್ಮ (ಗಂಗೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ), ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ (ಗಂಗಾಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗ), ಗಜೇಶ ಮಸಣಯ್ಯಗಳ (ಮಸಣಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಗಜೇಶ್ವರಾ), ಗುಡ್ಡವ್ವೆ (ನಿಂಬೇಶ್ವರ), ಗೊಗ್ಗವ್ವೆ (ನಾಸ್ತಿನಾಥಾ), ದುಗ್ಗಳೆ (ದಾಸಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ರಾಮನಾಥಾ), ನೀಲಮ್ಮ (ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ), ಬೊಂತಾದೇವಿ (ಬಿಡಾಡಿ), ಮಸಣಮ್ಮ (ನಿಜಲಿಂಗೇಶ್ವರ), ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ (ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ), ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ (ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ), ರಾಯಮ್ಮ (ಅಮುಗೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ), ರೇಕಮ್ಮ (ಗುರುಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ), ರೇಚಮ್ಮ (ನಿಜಶಾಂತೇಶ್ವರ), ರೇಮಮ್ಮ (ಸದ್ಗುರು ಸಂಗ ನಿರಂಗಲಿಂಗ), ಲಕ್ಕಮ್ಮ (ಮಾರಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ), ಲಕ್ಷಮ್ಮ (ಅಗಜೇಶ್ವರ), ಲಿಂಗಮ್ಮ (ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ), ವೀರಮ್ಮ (ಗುರುಶಾಂತೇಶ್ವರಾ), ವೇದ ಕಂಚುಕಿ (ವೇದ ಕುಂಚಕೀ), ಶಾಂಭವೀದೇವಿ (ಶಾಂಭವೀಲಿಂಗ), ಸತ್ಯಕ್ಕ (ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ), ಸೂಳೆ ಸಂಕವ್ವೆ(ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರಾ), ಸೌಂದರೀದೇವಿ (ಶ್ರೀಗುರು ಸೋಮಲಿಂಗ ಶರಣೆ ಸೌಂದರಿ) ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಚನಾಂಕಿತದೊಂದಿಗೆ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಷಟ್ಪದಿ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ (ಕಾಲ ಸು.೧೧೬೦)ಯ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ೩ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವಳು. ಚೆ.ರಾ. ಚೆಲ್ಲಮ್ಮ (ಕಾಲ ಸು. ೧೮೮೫-೧೯೧೧) ನವರು ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪರಿಣಯ, ರಾಜಕಳಾವಿಧಿ, ಪಾರಿಜಾತಪಹರಣ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಬಡತಿ ಗಣಪಕ್ಕ (ಕಾಲ ೧೮೭೦) ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಹುಟ್ಟು, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆ, ಆಗಂತುಕನ ಕಥೆ ಹಾಡು, ತುಳಸೀ ಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವಳು. ಇವಳು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಲ್ಲೆಯ ಗೋಕರ್ಣದವಳು. ಎಂ.ಬಿ. ಗೌರಮ್ಮ (ಕಾಲ ಸು.೧೯೪೦) ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಾಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹುಲಿಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದವಳು. ಭಾಮಿನೀ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ 'ಸತೀ ವೃಂದಾ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ವಾಸಂತೀಬಾಯಿ ಬಿಕ್ಕಣ್ಣವರ (ಕಾಲ ಸು. ೧೯೪೦) ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ದಾನಲಿಂಗ ಪುರಾಣ, ಕೋಳೂರ ಕೊಡಗೂಸು ಎಂಬ ಗೀತ ರೂಪಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಗುರುಲಿಂಗಮ್ಮಾ ಶಾನಭಾಗ (ಸು. ೧೯೩೦) ಪದ್ಯರೂಪಾವಲಿ, ರಾವಬಹದ್ದೂರ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ತ್ರಿಪದಿ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ (ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ), ಗಲಗಲಿ ಅವ್ವನವರು (ಕಾಲ ಸು. ೧೭೭೬), ಕೋಳಿವಾಡದ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ (ಕಾಲ ೧೯೦೪), ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ (೧೯೧೨) (ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ, ತಾಯಿಯ ಪದಗಳು, ತಾರಕ ತಂಬೂರಿ, ಜಯಗೀತ), ಡಾ. ಸುನೀತಿ ಉದ್ಯಾವರ್ (ಕಾಲ ೧೯೪೫) ಎಂಬ ಕವಯತ್ರಿಯರು ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಹರಿದಾಸ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲೂ ಕವಯತ್ರಿಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾವ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಲಗಲಿ ಅವ್ವನವರು (ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೭೬). ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ 'ಮುಯ್ಯದ ಹಾಡುಗಳು', 'ಶೃಂಗಾರ ತರತಮ್ಯ', 'ಮೋರೆಗೆ ನೀರು ತಂದ ಹಾಡುಗಳು', 'ಬೀಗರ ಹಾಡುಗಳು', 'ಪಾಂಡವರ ಹಾಡುಗಳು' ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ (ಕಾಲ ೧೮೨೨), ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ನಳಚರಿತ್ರೆ (ದಮಯಂತೀ ಕಲ್ಯಾಣ), ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ಶಕುಂತಲಾ ಚರಿತ್ರೆ, ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಂಪತ್ ಶುಕ್ರವಾರದ ಹಾಡುಗಳು, ಗೌರಿಯ ಹಾಡುಗಳು, ಶನಿವಾರದ ಗೌರಿ ಹಾಡು, ಸುಧಾಮನ ಹಾಡು, ಐದು ಶುಕ್ರವಾರದ ಹಾಡು, ಸೀರೆಯ ಹಾಡು, ವೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ಐವತ್ತೇಳು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆಧುನಿಕ ಹರಿದಾಸ ಕವಯತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಬಾಯಿ ಪಡಸಲಗಿ, ಪಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಬಾಯಿ, ಕೆ.ಎನ್. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ, ದಡಿಗದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಮ್ಮ, ತುಂಗಮ್ಮ, ಪಾರ್ವತಿ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ ವಾಲಗಳ್ಳಿ, ಭಾಗಿರಥಿಬಾಯಿ ಒಳಗುಂಡಿ, ಪದ್ಮಾವತಿಬಾಯಿ ಮುಂತಾದವರು

ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಕವಯತ್ರಿಯರೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ, ಸತಿಧರ್ಮಕ್ಕಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ ನೀತಿ, ರೀತಿ, ರೂಢಿಗಳು, ದೇವರು–ಧರ್ಮಗಳು ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಸಾಂಗತ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಕವಯತ್ರಿಯರಾದ ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೮೦), ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಶೃಂಗಾರಮ್ಮ (ಕಾಲ ೧೬೮೫) ಪದ್ಮಿಣೀ ಕಲ್ಯಾಣ, ಚೆಲುವಾಂಬೆ (ಕಾಲ ೧೭೨೫), ವರನಂದೀ ಕಲ್ಯಾಣ, ವೆಂಕಟಾಚಲ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಲಾಲೀಪದ, ಅಲಮೇಲು ಮಂಗೆ ಲಾಲೀಪದ, ತಲಕಾವೇರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಟೀಕೆ, ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ (ಕಾಲ ೧೭೫೦), ಚಂದ್ರಹಾಸನ ಕಥೆ, ಸೀತಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಉದ್ದಾಲಕನ ಕಥೆ, ಭಕ್ತಿ ಹಾಡುಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮ ಕೋರವಂಜಿ, ಶಂಕರಗಂಡ ಕಥೆಯ ಹಾಡು, ಕೃಷ್ಣ ಕೊರವಂಜಿ, ಲವ–ಕುಶರ ಕಾಳಗ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಂಗತ್ಯ ಛಂದಸ್ಸು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ, ದಲಿತ–ಬಂಡಾಯ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕೇಳಿ ಬರುವ ಹೆಸರು ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ (೧೮೮೭–೧೯೭೨) ಅವರದು. ಇವಳು ಭಕ್ತಿ ಗೀತಾವಳಿ, ಭದ್ರ ಗೀತಾವಳಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹನ್ನೆರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ (೧೮೯೭–೧೯೭೨) ಭಾರತಿ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ವಿನಿ (ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ), ಮಹಾಸತಿ (ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ) ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳೆಗೆರೆ ಜಾನಕಮ್ಮ (೧೯೧೪) ಜನಕಜೆ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಲ್ಲಿ ಜಂಬದ ಕೋಳಿ, ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವಳು. ಶಾಂತಕ್ಕಾ ಬ. ಮಠದ (ಸು. ೧೯೫೫) ಅವರು ಭಾವದೆಸಳು, ಸುಮನ ಬಾಗಿಲಕೋಟೆ (ಸು. ೧೯೫೮) ಅವರು 'ಸುಮ ಬಂಧನ', ಶಾರದಾ ಜಡೆ (ಸು. ೧೯೫೮) ಅವರು ಸಾಗರದೀಪ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು.

ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲ' ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಕವಯತ್ರಿಯರು ಬರೆಯದೇ ಇದ್ದರೂ ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಕವಯತ್ರಿಯರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಕವಯತ್ರಿಯರು ನವ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನುಸೂಯಾ ದೇವಿ ಅವರು ಬರೆದ 'ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ' ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನ, ಅರುಂಧತಿ ರಮೇಶ್ ಅವರ 'ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಕಾದ ಕವನ', ಅನುಸೂಯ ಎಂ.ಕೆ. ಅವರ 'ಒಳಮುಚ್ಚ್ಗ', ಆಶಾ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಅವರ 'ಸೋಗಿನ ಚಂದ್ರ', ಸ.ಉಷಾ ಅವರ 'ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯ ಆತ್ಮಕಥೆ', ಈ ನೆಲದ ಹಾಡು, ಉಜ್ವಲ, ಜ. ಪುಣಜಗೌಡ ಅವರ 'ನನ್ನ ಕವನ', 'ಬಿಂದು', ಕಮಲಾ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ ಅವರ 'ಪಲ್ಲವಿ', 'ವಿಷಕನ್ಯೆ', 'ಮುಂಜಾನೆ ಬಂದವನು', 'ನೀನೇ ನನ್ನ ಆಕಾಶ', ಡಾ. ಕಲ್ಕಣಿ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಭಟ್ ಅವರ 'ಭ್ರಮಾ', ಕನ್ನಿಕಾ ಹೆಗಡೆ ಅವರ 'ಕನ್ನಿಕಾ ಹೆಗಡೆಯವರ ಕವಿತೆಗಳು', ಶೈಲಾ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ 'ಕನಸುಗಳ ದಾಟಿದವರು', ಸರಸ್ವತಿ ಚಿಮ್ಮಲಗಿ (ಪೂಜಾರ) ಅವರ 'ನಾವು ನಿಮ್ಮವರೇ ಸ್ವಾಮಿ', ಡಾ. ಸರೋಜಿನಿ ಚವಲಾರ ಅವರ 'ಸಸ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲೆ', ಸರೋಜ ಇಟ್ಟಣ್ಣವರ 'ಕಾಯುತಿಹರು', ಸವಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ 'ನಾ ಬರುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು', ಡಾ. ಸುನೀತಿ ಉದ್ಯಾವರ ಅವರ 'ಮೊಗ್ಗು', ಸುಲಭಾ ಜೋಶಿ ಅವರ 'ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿದಾಗ', ಸುಮಿತ್ರ ಹಲವಾಯಿ ಅವರ 'ಕಳೆದು ಹೋದ ಪದ್ಯಗಳು', 'ಮೊಲಾಯಿಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕವನಗಳು', ಎಂ.ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾ ಅವರ 'ಗುಚ್ಛ', ಸೌಜನ್ಯಾ ಅವರ 'ಮಡಿಲು', ಸ್ಮಿತಾ ಜಿ. ಅವರ 'ನೆರಳು', ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ 'ಹೊಸಹಾಡು' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ದಲಿತ–ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ದಲಿತ–ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ, ಆಡಳಿತ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕುಲಸಚಿವರಾಗಿ, ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಯತ್ರಿಯಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾ ಘಂಟಿ ಅವರು 'ತುಳಿಯದಿರಿ ನನ್ನ', 'ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳೇ ಹೀಗೆ', 'ಬೆಲ್ಲದಚ್ಚು ಮತ್ತು ಇರುವೆದಂಡು', 'ರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನ ಕವಯತ್ರಿಯರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಚ್.ಎನ್. ಆರತಿ ಅವರ 'ಓಕುಳಿ', ಎಂ.ಆರ್. ಕಮಲ ಅವರ 'ಶಕುಂತಳೋಪಾಖ್ಯಾನ', ಡಾ. ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ ಅವರ 'ಬಿಂದಲಿ', ಸಿ.ದೇವಮ್ಮ ಅವರ 'ಅರೆಕಲ್ಲು', ಡಿ.ಬಿ. ರಜಿಯಾ ಅವರ 'ಛಾಯೆ', ಲೀಲಾ ಕಲಕೋಟಿ ಅವರ 'ಓ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆ', ಮಾಧವಿ ಭಂಡಾರಿ ಅವರ 'ಉತ್ಸವದಿಂದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ' ಬಾ.ಹ. ರಮಾಕುಮಾರಿ ಅವರ 'ಅನಾವರಣ', ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾನಾಯಕ ಅವರ 'ನಂರೂಪ್ಲಿ', ಡಾ.ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ಅವರ 'ಜ್ವಲಂತ', ಡಾ. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ಅವರ 'ಇರುತ್ತವೆ', ಡಾ.ವಿಜಯಾ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಅವರ 'ತ್ರಿಶಂಕು', ಶಾರದಾ ಜಿ. ಅವರ 'ಬ್ರಹ್ಮ ಕಮಲ', ಸರಸ್ವತಿ ಗೌಡ ಎಂ. ಅವರ'ಮುಂಗಾರು', ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರ 'ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ', ಸುವರ್ಣ ಕಾಡನಕುಪ್ಪೆ ಆರ್. ಅವರ 'ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ದಿಣಗಳು', ಸರ್ವ ಮಂಗಳಾ ಚ. ಅವರ 'ಅಮ್ಮನಗುಡ್ಡ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಗವನಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಹಾಗೂ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವಯತ್ರಿಯರನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಅಂಬುಜಾ ತರಾಸು, ಟಿ. ಆರುಂಧತಿ ಸಜ್ಜನ, ಅನುಸೂಯಾ ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಅನುಸೂಯಾ ಸಂಕಪಾಲ, ಇಂದಿರಾ ಹೆಗಡೆ, ಕೆ.ಉಷಾ ಪಿ.ರೈ, ಕು. ಊರ್ವಸಿ, ಉಮಾರಾವ್, ಕಲ್ಪನಾ ನವಲಗುಂದ, ಕವಿತಾ ಕೃಷ್ಣ, ಕಮಲಾಮೂರ್ತಿ, ಕಮಲಾ ಈಶ್ವರ, ದುರ್ಗಾ ಸುತೆ, ದೀಪಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಸ್.ಆರ್. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್.ಬಿ.ದೇಸಾಯಿ, ಆರ್.ಗಂಗಾ, ಗಂಗಾಸ್ವಾಮಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಬಿ.ಎಸ್. ಗಾಯತ್ರಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ, ಜಯಾ, ನೆಲ್ಲಿಗಿ, ಎಚ್.ಜಯಮ್ಮ ಕರಿಯಣ್ಣ, ಜಯಶ್ರೀ ಕೆರೂರ, ವೈ.ಎಸ್. ಜ್ಯೋತಿ ಶಶಿಕುಮಾರ, ನಳನಿ ಎನ್., ಭದ್ರಾವತಿ, ನೀಲಾ ಕೆ.(ಬೀದರ), ಬಿ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನ ಕುಮಾರಿ, ಆರ್.ನಿರ್ಮಲಾ, ಡಾ. ಪರವೀನಬಾನು ಫಾರೂಕಿ, ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪಾ, ಡಾ.ಎಸ್.ವಿ. ಪ್ರಭಾವತಿ, ಪಾರ್ವತಿ ಕೆ ಲಮಾಣಿ, ಎಚ್. ಪ್ರೇಮಲೀಲಾ, ಬನಶಂಕರಿ ಗುರುಮೂರ್ತಿ, ಭಾರತಿ ಮೋಹನ, ಭಾಗೀರಥಿ ಹೆಗಡೆ, ಮಹಾದೇವಿ ಹಲ್ಯಾಳ, ಮಮತಾಜ ಸಾಗರ, ಎಸ್. ಮಾಲತಿ, ಮಾಲತಿ ವಿ.ಮೊಯಿಲಿ, ಮಾಲಿನಿ ಇಂದುಕುಮಾರ, ಮೀನಾಕ್ಷಿ, ಎನ್. ಹಾವೇರಿ, ಮೀನಾ ಮೈಸೂರು, ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಟಿ.ಸಾಗರ, ಕೆ.ಎಸ್. ರತ್ನಮ್ಮಾ, ಉತ್ತನೂರು ರಾಜಮ್ಮ ವಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, ರಾಜ್ಯಶ್ರೀ ನಟರಾಜ, ಕೆ.ರಾಜೇಶ್ವರಿಗೌಡ, ಎಸ್.ಪಿ.ರಾಜೇಶ್ವರಿ, ರೇವತಿ ಉಪ್ಪಿನ, ರೇಖಾ ವಿ. ಭಟ್, ಲತಾ

ರಮೇಶ, ಲಲಿತಾ ಕೋಪರ್ಡೆ, ಯು.ಆರ್. ಲಲಿತಾ, ವನರಾಗ ಶರ್ಮ, ವಸಂತೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ವಿದ್ಯಾ ಕುಂದರಗಿ, ವಿದ್ಯಾ ಗಣೇಶ, ವಿದ್ಯಾ ಭರತನಹಳ್ಳಿ, ವೀಣಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ವಿನಯಾ ವಕ್ಕುಂದ, ವಿಜಯಶ್ರೀ, ವಿಜಯಾ ಧಡೇದ, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂ.ಶಕುಂತಲಾ ದಂಡಗಿ, ಎಂ.ಶಾಂತಾ, ಶಾಂತಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶಾಂತಲಾ ಅಶೋಕ್, ಶೀಲಾ ಮಳಿಮಠ, ಶೋಭಾ ಗೇಬೀಸೆ, ಕು.ಸರಳಾರಾವ್, ಸರಿತಾ ಅ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸಂಧ್ಯಾ ಯಶಸ್ವಿ, ಸರಸ್ವತಿ ದು., ಸವಿತಾ ನಾಯಕ, ಬಿ.ಕೆ. ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ವೈ.ಕೆ. ಸಂಧ್ಯಾಶರ್ಮ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಸೀಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಸೀಮಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸುಕನ್ಯಾ ಕಳಸ, ಸುಲೋಚನಾ ಜೆ.ರಾವ್, ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಸುಜಾತಾ, ಸುಜಾತಾ ಕುಮಟಾ, ಸುಭದ್ರಾ ಹೆಗಡೆ, ಡಾ.ಸುನೀತಾ ಎಂ.ಶೆಟ್ಟಿ, ಹೇಮಾ ಬಸವರಾಜ ವಸ್ತ್ರದ, ಜ್ಯೋತಿ ಮೇಟಿ, ಸರೋಜಾದೇವಿ ಮರಡಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕವಯತ್ರಿಯರು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನ ಕವಿಯತ್ರಿಯರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

□□□□□□□□□

1. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ–ಡಾ.ಎಂ.ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರಕಾಶಕರು–ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಾರ್ಚ್, ೨೦೧೪, ಪು.ಸಂ.೫೨೧.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ – ಡಾ.ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಕಾಶಕರು –ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಮೂರ್ತಿ, ಮೈಸೂರು, ೨೦೧೫, ಪು.ಸಂ. ೪೩೧.
3. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ–ಡಾ.ಎಂ.ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಪ್ರಕಾಶಕರು–ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಾರ್ಚ್, ೨೦೧೪, ಪು.ಸಂ.೪೫೭.